

Розамунде

ПИЛХЕР

Завръщане
у дома

част 1

**Copyright © 1995 Robin Pilcher, Fiona Pilcher,
Mark Pilcher and The Trustees of Rosamunde Pilcher's 1988 trust**

Фотография на корицата

© Cmd_90 | Stock Free Images & Dreamstime Stock Photos

© Роза Григорова, превод, 2013 г.

© Станислав Иванов, корица, 2013 г.

© Книгоиздателска къща „Труд“, 2013 г.

ISBN 978-954-398-285-1

Розамунде

ПИЛХЕР

Завръщане
у дома

част 1

Превод от английски
Роза Григорова

Книгоиздателска къща **trud**
София, 2013

*Посвещавам тази книга на съпруга си Греъм,
който служеше в дивизията на Хайленд.*

*И на Гордън, и на Джудит, и на всички нас,
който бяхме млади заедно по едно и също време.*

Първа част

1935

Градското училище на Порткерис беше на половината път нагоре по стръмния хълм, който се изкачваше от самия център на градчето към равната блатиста местност отвъд. Беше солидна викторианска сграда, построена от гранитни блокове, и имаше три входа с надписи: „Момчета“, „Момичета“, „Малки деца“ – спомен от времето, когато разделението на половете беше задължително. Беше заобиколена с асфалтирано игрище и висока желязна ограда и предлагаше на погледа не особено приветлива фасада. Но в този късен декемврийски следобед тя беше цялата лумнала в светлина и от отворените ѝ врати течеше буен поток възбудени деца, натоварени с торби с обувки, чанти с книги, вързани на конец балони и хартиени пликчета с бонбони и сладкиши. Те изникваха на малки групи, блъскаха се, кискаха се и си крещяха едно на друго весели закачки. Накрая се разпръскаха и се отправяха към домовете си.

Причината за вълнението беше двойна. Беше краят на зимния срок и току-що беше завършило училищното коледно тържество. Имаше много игри с песни и спечелени щафети в двете посоки на голямата зала, когато малки възглавнички трябваше да се грабнат и да се предадат на следващия от отбора. Децата бяха танцували под музиката на сър Роджър де Ковърли, подрънквана небрежно на малкото училищно пиано, после имаше чай със сладки и конфитюр, шафранови кифли и шипяща лимонада. Накрая бяха се наредили пред господин Томас, главния учител, ръкуваха се с него един по един, пожелаваха му весела Коледа и получаваха пликче със сладкиши.

Всичко това се повтаряше еднообразно всяка година, но винаги беше съпроводено с радостно очакване и голямо удоволствие.

Постепенно шумният поток от деца намаля до малко ручейче, до последните закъснели поради търсене на някоя загубена ръка-

вица или обувка. Съвсем накрая, когато училищният звънец удари пет без петнадесет, през отворената врата излязоха две момичета – Джудит Дънбар и Хедър Уорън, четиринадесетгодишни, и двете облечени с морскосини палта, обути с гумени ботуши, с вълнени шапки, нахлузени над ушите им. Но приликите свършваха дотук, защото Джудит беше руса, с две дебели плитки, лунички и светлосини очи, докато Хедър беше наследила тена на баща си и чрез него на цели поколения предшественици, произлизащи от някакъв испански моряк, изхвърлен на корнуолския бряг след разгрома на Армадата. Поради това кожата ѝ беше мургава, косата ѝ гарвановочерна, очите ѝ тъмни и блестящи като две сочни гроздови зърна.

Те бяха си тръгнали последни от празненството, защото Джудит, която напускаше училището на Порткерис завинаги, трябваше да се сбогува не само с господин Томас, но и с всички останали учители, както и с госпожа Треурорта, училищната готвачка, и със стария Джими Ричардс, чиито скромни задачи бяха да поддържа училищния бойлер и да мие външните тоалетни.

Но накрая не остана с кого повече да се сбогуват и те си тръгнаха през игрището към портата. Облачният ден рано беше потънал в мрак, ръмеше ситен дъждец и блещукаше край светналите улични лампи. Улицата се спускаше надолу по хълма, черна и влажна, окъпана в отразена светлина. Те закрачиха по нея, навлизайки в мрака. Известно време мълчаха. После Джудит въздъхна.

– Е, това е всичко – заключи тя.

– Трябва да е малко странно да знаеш, че вече няма да се върнеш.

– Да, така е. Но най-странното е, че ми е тъжно. Никога не съм си и помисляла, че може да ми е тъжно да напусна някое училище, но ето че е така.

– Без теб няма да е същото.

– И без теб няма да е същото. Но имаш късмет, защото все пак имаш още приятелки като Илейн и Кристин. А аз трябва да започвам съвсем отначало, да се опитвам да намеря в „Сейнт Урсула“ някого, когото харесвам. При това ще трябва да нося онази униформа.

Хедър съчувствено замълча. Униформата беше почти най-лошото от всичко. В Порткерис всички носеха собствените си дрехи и изглеждаха много по-весело в разноцветните си пуловери, с ярките панделки в косите на момичетата. Но „Сейнт Урсула“ беше част-

но училище и беше старомодно. Момичетата носеха тъмнозелени палта от туид и дебели кафяви чорапи, тъмнозелени шапки, които гарантирано превръщаха и най-хубавите девойки в абсолютни грозници – толкова неподходящи бяха. В „Сейнт Урсула“ приемаха и на пансион, и приходящи момичета, и тези нещастни създания бяха дълбоко презирани от Джудит, Хедър и техните връстници от Порткерис, които смятаха за напълно заслужено да ги дразнят и тормозят, ако имаха нещастieto да пътуват в същия автобус. Беше потискащо да се мисли, че Джудит трябва да се присъедини към редовете на онези лигави, лицемерни създания, които се правеха на толкова велики.

Но по-страшна от всичко беше перспективата за пансиона. Уорън бяха една тясно свързана фамилия и Хедър не можеше да си представи по-зла съдба от това да бъде отделена от родителите си и двамата си по-големи братя – и двамата хубави и с гарвановочерни коси като баща си. В училището на Порткерис бяха известни с лудориите и лошотиите си, но след като се преместиха в окръжното училище в Пензанс донякъде бяха укротени от един ужасяващ директор и заставени да седнат над книгите си и да влязат в пътя. Но все пак те бяха най-забавните на света и именно те бяха научили Хедър да плува, да кара колело и да лови скумрия от тяхната недоцялана дървена лодка. А какво забавно може да има, когато си заобиколен само от момичета? Няма значение, че „Сейнт Урсула“ е в Пензанс и само на десет мили отгук. Десет мили значи завинаги, когато трябва да живееш далече от мама и татко, от Педи и Джоуи.

Обаче явно горката Джудит нямаше избор. Баща ѝ работеше в Коломбо, Цейлон, и от четири години тя, майка ѝ и малката ѝ сестра живееха разделени от него. Сега госпожа Дънбар и Джес се връщаха в Цейлон, а Джудит оставаше сама без ни най-малка представа кога отново ще види майка си.

Но, както госпожа Уорън имаше навика да казва, няма смисъл да плачеш над разсипаното мляко. Хедър отчаяно търсеше какво ободряващо да каже.

– Ами ще има ваканции.

– С леля Луиза.

– Е, стига, не бъди толкова мрачна. Поне все още ще си тук. Ще живееш в Пенмарън. Помисли си само, леля ти можеше да живее някъде кой знае къде, навътре в страната или в някакво

градче, където не познаваш никого. А всъщност ще можем да се посещаваме взаимно. Ще можеш да идваш и ще ходим заедно на плажа. Или на кино.

– Сигурна ли си?

Хедър се обърка.

– Сигурна за какво?

– Ами... Мислех си... дали си сигурна, че ще искаш да идваш да ме виждаш и да ми бъдеш приятелка. Да ходиш чак до „Сейнт Урсула“ и така нататък. Не мислиш ли, че снобея и съм ужасна?

– Я стига! – Хедър с обич я тупна отзад с торбата си за обувки.

– За каква ме мислиш?

– Това би било нещо като бягство.

– Ти го правиш да звучи като затвор.

– Знаеш какво искам да кажа.

– Каква е къщата на леля ти?

– Доста голяма и е точно над игрището за голф. И е пълно с месингови подноси, тигрови кожи и слонски крака.

– Слонски крака? Боже мой, за какво са ѝ?

– За слагане на чадъри.

– Хич не би ми харесало това. Но предполагам, че няма да се налага често да ги гледаш. Ще си имаш своя стая, нали?

– Да, ще имам. Това е най-хубавата ѝ стая за гости и си има собствен умивалник и място за бюрото ми.

– Изглежда ми съвсем наред. Така и не разбирам защо правиш такъв голям въпрос от това.

– Не правя голям въпрос. Просто това не е моят дом! И там е толкова студено, сурово и ветровито. Нищо чудно, че къщата се казва Уиндиридж*. Дори когато навсякъде другаде цари мъртвешко спокойствие, там винаги сякаш някаква хала духа право в прозорците на леля Луиза.

– Брр, прилича на призраци.

– А другото е, че е много далече отвсякъде. Вече няма да мога просто да скоча във влака, а най-близката автобусна спирка е на две мили оттам. А леля Луиза няма да има време да ме вози наоколо, защото винаги играе голф.

– Може би ще те научи да караш.

* От англ. *Wind* - вятър - бел. прев.

– Ха-ха!

– Струва ми се, че ще ти трябва велосипед. Тогава ще можеш да ходиш където поискаш и когато поискаш. До Порткерис са само три мили по главния път.

– Блестяща си! И през ум не ми беше минало за велосипед.

– Не знам защо досега не си имала!? Баща ми ми даде моя, когато бях на десет години. Не че има голяма полза от него в този проклет район с всичките му баири, но където отиваш, ще бъде точно на място.

– Много ли са скъпи?

– Около пет паунда за нов. Но можеш да си купиш някой на старо.

– Майка ми много не я бива за тези неща.

– Не мисля, че и другите майки са по-различни. Но не е много трудно да се отиде в магазин за велосипеди. Накарай я да ти го подари за Коледа.

– Вече я помолих за пуловер за Коледа. С поло яка.

– Ами поискай ѝ и колело!

– Не мога!

– Разбира се, че можеш! Тя едва ли ще ти откаже. Като заминаваш и не знае кога пак ще те види, ще ти даде каквото ѝ поискаш. Само действай, докато желязото е горещо – поредната от поговорките на госпожа Уорън.

Но Джудит каза само:

– Ще видим.

Те продължиха мълчаливо. Стъпките им кънтяха по влажния тротоар. Минаха покрай магазина за пържени картофи и риба, весело осветен с ярка светлина, и миризмата на горещо олио и оцет, която излизаше през отворената врата, караше да ти се напълни устата.

– Тази твоя леля, госпожа Форестър, е сестра на майка ти, нали?

– Не, на баща ми. Тя е много по-стара. На около петдесет. Живяла е в Индия. Оттам е донесла слонския крак.

– А мъжът ѝ?

– Починал е. Тя е вдовица.

– Има ли деца?

– Не. Мисля, че никога не са имали.

– Странно, нали? Мислиш ли, че е, защото не са искали... или защото... нещо... не е станало? Моята леля Мей също няма деца, но

съм чувала татко да казва, че това е, защото на чичо Фред нещо му липсва. Какво ли има предвид, как мислиш?

– Не знам.

– Дали има нещо общо с онова, което веднъж ни каза Дора Елиът? Сещаш ли се, денят зад гаража за велосипеди.

– Тя само си придаваше важност.

– Откъде знаеш?

– Защото е прекалено отвратително, за да е истина. Само Дора Елиът може да измисли нещо толкова гадно.

– Да предположим...

Беше хипнотизираща тема, около която двете момичета бяха се навъртали от време на време, без някога да стигнат до полезно заключение освен това, че Нора Елиът вонеше и училищните ѝ блузи винаги бяха мръсни. Обаче не беше време да решат главо-блъсканицата, защото бяха стигнали до подножието на хълма в центъра на градчето, до градската библиотека, където се разделяха и тръгваха всяка по пътя си. Хедър се отправяше към пристанището надолу по стръмните улички и объркващите изровени алейки към квадратната гранитна къща, в която семейство Уорън живееше над бакалницата на баща ѝ, а Джудит трябваше тепърва да изкачи друг хълм и да се отпрати към гарата.

Те застанаха в мокреция дъждец под уличната лампа с лице една към друга.

– Мисля, че това е сбогуване, значи – каза Хедър.

– Да. Предполагам.

– Можеш да ми пишеш. Имаш адреса ми. И позвъни в магазина, ако имаш да ми съобщиш нещо. Искам да кажа... като например да си дойдеш през ваканцията.

– Добре.

– Мисля, че училището ти няма да е толкова лошо.

– Аз пък не мисля така.

– Тогаво довиждане.

– Довиждане.

Но нито една не помръдна, нито си тръгна. Бяха приятелки от години. Беше мъчителен момент. Хедър каза:

– Весела Коледа!

Нова пауза. Внезапно Хедър се наведе и залепи целувка на мократа от дъжда буза на Джудит. После се обърна и без да каже дума

повече, затича надолу по улицата. Звукът от стъпките ѝ ставаше все по-слаб и по-слаб и накрая Джудит съвсем престана да го чува. Чак тогава, като се чувстваше леко ограбена, тя продължи самотния си път, като се катереше по тясната настилка между ярко осветените магазинчета с витрини, украсени за Коледа с гирлянди, увити около сандъчетата с мандарини и шишенцата със соли за вана, завързани с алени панделки. Дори търговецът с железария беше дал своя принос. „ПОЛЕЗЕН И ПРИЕМЛИВ ПОДАРЪК“, гласеше ръкописен надпис над свиреп раздвоен чук, който си играеше с клонче от бодлива зеленика. Тя отмина последния магазин на самия връх на хълма, който беше местен клон на „У. Х. Смит“, откъдето майка ѝ си купуваше всеки месец „Вог“ и идваше всяка неделя да смени библиотечната си книга. След това пътят се изравняваше и къщите изчезваха, а без тях вятърът влизаше в правата си. Налиташе на меки пориви, наситен с влага, и хвърляше мокра мъгла в лицето ѝ. В тъмното този вятър създаваше особено усещане и носеше със себе си звука на гърмящите пенливи вълни на плажа далече надолу.

След малко тя се спря и прислони рамене до ниска гранитна стена, за да си почине от трудното катерене и да си поеме дъх. Видя неясната безпорядъчна група от къщи, които се плъзгаха надолу към тъмната чаша на пристанището, и пристанищната улица, обградена с извитата огърлица от улични лампи. Червените и зелени пътни светлини по мачтите на рибарските лодки потъваха поради мъртвото вълнение и изпращаха проблясващи отражения надолу към мастилената вода. Далечният хоризонт се губеше в мрака, но бушуващият, неуморим океан не спираше вечната си игра. Далече нататък фарът проблясваше предупредително. Къс лъч, после два дълги. Джудит си представи вечните дълги пенести вълни, които се изливаха върху жестоките скали в подножието му.

Тя потрепери. Прекалено студено беше да стои на тъмния, влажен вятър. Влакът ще тръгне след пет минути. Тя се затича, торбата ѝ с обувките я потупваше отстриани. Стигна до дълга редица стъпала, които се спускаха до самата гара, и затича надолу по тях с безгрижното доверие, придобито от години близост.

Малкият влак на местната странична линия чакаше край перона. Машината, три третокласни вагона и един първокласен, и фургон за кондуктора. Тя не трябваше да купува билет, защото имаше ученическа карта за целия срок, пък и без това кондукторът, господин

Уилямс, я познаваше така добре, както и собствената си дъщеря. Чарли, локомотивният машинист, също познаваше Джудит и беше така добър да позабави влака на спирка Пенмарън, ако тя закъсняваше за училище, като надуваше свирката, докато тя бързаше през градината на къщата Ривърю.

Пътуването с малкия влак до училището и обратно беше нещо, което определено щеше да ѝ липсва, защото линията беше дълга три мили, минаваше покрай забележителна част от брега, в която имаше всичко, което човек би пожелал да гледа. Понеже беше тъмно, сега тя не виждаше навън, докато влакът трополеше по релсите, но нали знаеше, че всичко си е на мястото. Скали и дълбоки прорези, заливи и плажове, прелестни вили, тесни пътечки и мънички поляни, които напролет пожълтяваха от нарциси. После идваха огромните пясъчни дюни, които беше свикнала да смята за свои.

Понякога, когато хората разбираха, че Джудит няма баща, понеже той работеше на другия край на света за престижната корабна компания „Уилсън Маккинън“, я съжаляваха. Колко ужасно е да си без баща! Нима не ѝ липсва? Как ли се чувства човек без мъж вкъщи дори в края на седмиците? Кога ще го види отново? Кога той ще се върне вкъщи?

Тя винаги отговаряше на въпросите уклончиво, отчасти защото не искаше да обсъжда темата, отчасти защото не знаеше как точно се чувства. Тя просто винаги бе знаела, че животът ще бъде такъв, защото така беше с всяко английско семейство от Британска Индия*, и децата знаеха и приемаха факта, че от ранна възраст продължителните раздели и сбогувания ще бъдат неизбежни.

Джудит беше родена в Коломбо и живя там, докато стана на десет години, което беше с две години по-дълго, отколкото на повечето английски деца беше позволено да остават в Тропиците. През това време семейство Дънбар посети дома си само веднъж по време на годината, която даваше право на продължителна отпускане на баща им, но тогава Джудит беше само на четири години и споменът за този престой в Англия беше замъглен в паметта ѝ.

* Британска Индия (Британски Радж) е името на британската колония, просъществувала от XVIII до средата на XX век и обхващаща по-голямата част от Индийския субконтинент, включително днешните държави Индия, Бангладеш, Пакистан и Мианма – бел. ред.

Тя никога нямаше да чувства Англия като свой дом. Такъв беше Коломбо, просторното бунгало със зелената градина, отделена от Индийския океан с единичната железопътна линия, която водеше на юг към Гейл. Поради близостта на морето сякаш нямаше никакво значение колко беше горещо, защото с големите пенливи вълни винаги нахлуваше свеж бриз, а от тавана големи дървени перки раздвижваха въздуха.

Но неизбежно дойде денят, когато трябваше да напуснат всичко това. Да се сбогуват с къщата и градината, с Амах и иконома Джоузеф и със стария Тамил, който се грижеше за градината. Да се сбогуват с татко! „*Защо трябваше да си тръгнем?*“, Джудит задаваше този въпрос дори когато той ги закара до пристанището, където стоеше на котва голям параход, който вече набираше пара. „*Защото е време да си тръгнем*“, беше отговорил той. Защото за всяко нещо си има време. Никой от родителите ѝ не ѝ каза, че майка ѝ беше бременна и чак когато след триседмично пътуване се върнаха в сивата Англия с дъжда и студа, Джудит беше посветена в тайната, че се очаква ново бебе.

Понеже нямаха своя къща, в която да се приберат, леля Луиза, инструктирана от брат си Брус, бе взела нещата в свои ръце, намери къщата Ривървю и я нае като мебелирано жилище. Скоро след като се нанесоха, в малката болница на Порткерис се роди Джес. А сега беше дошло време Моли Дънбар да се върне в Коломбо. Джес отиваше с нея, а Джудит оставаше. И ужасно им завиждаше.

Четири години бяха живели в Корнуол. Почти една трета от живота ѝ. И общо взето не бяха лоши години. Къщата беше удобна, имаше място за всички, имаше градина, обширна и богата, която се спускаше надолу по хълма по серия тераси, поляни, каменни стъпала. Както и една ябълкова градина.

Най-хубавото от всичко обаче беше свободата, която беше разрешена на Джудит. За това имаше двойна причина. Моли, погълната от грижите за бебето, имаше малко време да се занимава с нея и беше доволна, че сама се оправя. Освен това, макар че Джудит беше по природа свръхзагрижена и покровителствена към децата си, скоро разбра, че заспалото селце и спокойните му околности не крият никаква заплаха за някое дете.

Изследвайки терена, Джудит колебливо се осмели да премине границите на градината, така че железопътната линия, съседната

ферма за теменужки и бреговете на широкото устие на реката станаха площадката ѝ за игри. Ставаше все по-смела и откри алея, която водеше към църква от единадесети век с квадратна нормандска кула и обрулено от вятъра гробище, пълно с древни, покрити с лишеи камъни. Един прекрасен ден, когато се превиваше в опит да разчете написан на ръка надпис на един от тях, беше изненадана от свещеника, който, очарован от интереса ѝ, я въведе в църквата, разказа ѝ част от историята ѝ и ѝ показа главните особености и съкровища. После се изкачиха на кулата и застанаха горе на силния вятър, а той ѝ показа интересните места наоколо. Сякаш целият свят беше се разкрил пред тях като огромна и великолепно оцветена карта: земеделска земя, разграфена като шотландско каре на малки участъци, зелено кадифе на пасищата и кафяво рипсено кадифе на разораната земя, увенчана с грамади камъни, идващи от толкова далечни времена, че беше невъзможно да ги осмислиш. Делтата, в чиито придошли води се отразяваше синьото небе и приличаше на оградено със земя езеро, но не беше никакво езеро, защото се пълнеше и изпразваше от приливите и отливите, които се оттичаха в морето надолу към дълбоките води на пролива, наречен Канала. В този ден приливът на Канала беше син като индиго, но океанът беше тюркоазен, с дълги вълни, които се изливаха върху пустия плаж. Тя видя дългата брегова линия на дюните, която се виеше на север към скалите, където стоеше фарът, а навътре в морето имаше рибарски лодки и небето гъмжеше от крещящи чайки.

Свещеникът обясни, че църквата е била построена на този хълм над плажа така, че кулата ѝ да бъде като фар, като белег за корабите, които търсят суша и безопасно море, и е лесно човек да си представи онези някогашни галеони с платна, издути от вятъра, пристигащи от открито море и издигани с настъпващия прилив.

Едновременно с откриването на нови места тя опознаваше и местните хора. Корнуолците обичаха децата и когато ги срещаше, те я приветстваха с такова удоволствие, че присъщата ѝ стеснителност бързо се изпари. Селото буквално гъмжеше от интересни образи. Госпожа Бери, която държеше местния магазин и правеше собствен сладолед от яйчен крем на прах; старият Херби, който караше въглищарската кола, и госпожа Саути в пощата, която настани пожарникар зад щанда, за да държи бандитите надалече, и която не можеше да продаде и една марка, без да те излъже с рестото.

Имаше и други, които живееха по-далече в полето. Господин Уилис беше един от тях. Той беше прекарал голяма част от живота си като миньор в Чили, но накрая беше се върнал в родния Корнуол след живот, пълен с авантюри, и пусна корени в дървена барака на пясъчните дюни над брега на Канала. Тесният плаж пред хижата му беше обсипан с всевъзможни останки: парчета въже и строшени кутии за риба, шишета и мокри гумени ботуши. Един ден господин Уилис среща Джудит, която търсеше миди, заговори я и я покани в хижата си на чай. След това тя винаги смяташе за необходимо да го потърси и да си побъбри с него.

Но господин Уилис в никакъв случай не беше някой мързелив скитник, защото имаше две занятия. Едното беше да следи приливите и да сигнализира, когато водата се вдига достатъчно, за да могат лодките да навлязат навътре до пясъчния нанос, а другото беше да е лодкар. Пред къщата си беше монтирал стара корабна камбана и когато някой искаше да прекоси Канала, звънеше с нея, при което господин Уилис се появяваше от колибата си, смъкваше гребната си лодка от пясъка и го откарваше през водата. За тази услуга, изпълнена с неудобства, дори опасности, ако попаднеше на някой ревящ отлив, той вземаше два пенса.

Господин Уилис живееше с госпожа Уилис, но тя доеше кози за селския фермер и много често отсъстваше. Пълзяха слухове, че тя въобще не е госпожа Уилис, а госпожа Някоя-си, и никои много-много не говореше с нея. Мистерията около госпожа Уилис беше свързана с тайната на чичото на Хедър – Фред, но когато Джудит повдигна въпроса пред майка си, срещна нацупени устни и смяна на темата.

Джудит никога не говореше с майка си за приятелството си с господин Уилис. Инстинктивно усещаше, че тя няма да я насърчи да продължава това общуване и категорично ще ѝ забрани да ходи в колибата му, за да пие чай с него. Което си беше смешно. Какво лошо можеше да стори някому господин Уилис? Мама понякога беше ужасно глупава.

Но всъщност тя беше ужасно глупава и за много други неща и едно от тях беше, че се отнасяше към Джудит точно както се държеше и с Джес, която беше само на четири години. На своите четиринадесет Джудит смяташе, че е достатъчно зряла да взема истински важни решения, които я засягат, след като са споделени и обсъдени.

Но не. Мама никога на обсъждаше. Тя просто нареждаше.

– Получих писмо от баща ти, и ние с Джес ще трябва да се върнем в Коломбо.

Което направо си беше бомба, меко казано.

И още по-лошо.

– Решихме, че трябва да отидеш в „Сейнт Урсула“ на пансион. Директорката се казва госпожица Като. Бях при нея и всичко е уредено. Великденският срок започва на петнадесети януари.

Като че ли тя беше нещо като колет или куче, поставено в някаква кучешка колиба.

– Ами ваканциите?

– Ще ги прекарваш при леля Луиза. Тя много мило заяви, че ще се грижи за теб и ще те пази, докато нас ни няма. Ще ти позволи да живееш в най-хубавата ѝ стая за гости и можеш да вземеш всичките си неща и да ги пренесеш при нея.

Това беше може би най-плашещото от всичко. Не че не обичаше леля Луиза. Докато бяха в Пенмарън, бяха я опознали достатъчно добре и тя беше много далече от това да е мила. Просто беше изцяло сбъркана. Стара – най-малко на петдесет – и леко плашеща, най-малкото с нея не ти е уютно. А Уиндиридж беше къща на стара жена, подредена и тиха. Двете сестри на име Една и Хилда, които работеха за нея като готвачка и прислужница, също бяха стари и необщителни, съвсем не като милата Филис, която хем правеше всичко за тях в Ривървю, хем и намираще време да се прави на препускащ демон на кухненската маса и да предсказва бъдещето по листенцата чай.

Вероятно ще прекарват Коледа при леля Луиза. Ще ходят на църква, после ще обядват печена гъска, а след това, когато мръкне, ще направят бърза разходка през игрището за голф до бялата порта, която стоеше високо над морето.

Не е особено вълнуващо, но за своите четиринадесет години Джудит беше изгубила някои от илюзиите си за Коледа. Празникът би трябвало да бъде като в книгите или на коледните картички, но никога не беше, защото мама не беше особено добра на този ден и неизбежно показваше тъжно нежелание да се кичи с бодлива зеленика или да украсява елха. През последните две години постоянно казваше на Джудит, че вече е прекалено голяма за подаръци в чорапче.

Всъщност като се замисли, Джудит констатираше, че майка ѝ не беше много добра в нищо от тези неща. Не обичаше пикниците на плажа, правеше всичко възможно, за да отложи празнуването на рожден ден. Беше неуверена дори в шофирането. Те имаха кола, разбира се, много малка и очукана, модел „Остин“, но мама по-скоро щеше да намери какъв ли не претекст, за да не я изкара от гаража, твърдо убедена, че ще налети на някоя друга кола, ще загуби контрол над спирачката или няма да може да превключи скоростите, когато стигнат до наклон.

Но да се върнем на Коледа. Както и да я бяха прекарвали, Джудит знаеше, че не би могло да бъде по-зле от онази преди две години, когато мама настоя да останат известно време с нейните родители – преподобните господин и госпожа Еванс.

Дядо ѝ беше енорийски свещеник в мъничка енория в Девън, а баба ѝ беше съкрушена стара дама, която цял живот се беше борила с благовъзпитаната бедност и свещеническите жилища, построени за огромните викториански семейства. Бяха прекарвали прекалено дълго време, сновейки напред-назад към църквата и обратно, и баба ѝ подари на Джудит за Коледа молитвена книга. „О, благодаря, бабо“, бе казала Джудит учтиво, „винаги съм искала да имам молитвена книга“. И не добави „но не чак толкова“. А Джес, която винаги правеше всичко наопаки, беше пристигнала с групата и отнемаше цялото време и внимание на майка си, и в резултат през ден ядяха варени смокини и крем от нишесте вместо пудинг.

Не, нищо не можеше да е по-лошо от това!

Но дори така да е (като куче, което ръфа кокал, мислите на Джудит се връщаха към сегашната ѝ болка), въпросът със „Сейнт Урсула“ постоянно я глождеше. Джудит дори не беше виждала училището, нито пък беше се срещала с ужасяващата госпожица Като. Може би майка ѝ бе се страхувала от избухване на бунт и бе предпочела най-лесното измъкване, но и това нямаше смисъл, защото Джудит никога през живота си не се бе бунтувала срещу каквото и да било. Минаваше ѝ през ума, че на четиринадесет вече би могла да опита. „Хедър Уорън от години знае как да постигне каквото иска и върти своя заслепен баща на малкия си пръст.“ Но бащите са различни. Пък и в момента Джудит си нямаше баща.

Влакът забави ход. Мина под моста (винаги се познаваше по промяната на звука под колелата) и спря със скърцане. Тя събра не-

щата си и излезе на перона пред гарата, която беше мъничка и приличаше на дървен павилион за крикет с много претенциозна дърворезба. Господин Джексън, гаровият надзирател, стоеше с очертан силует на светлината, която проникваше през отворената врата.

– Здравей, Джудит. Нещо закъсняваш тази вечер.

– Имахме празненство в училището.

– Прекрасно!

Последната част от деня беше възможно най-краткото ходене, защото гарата беше точно срещу долната порта на градината на Ривървю. Тя мина през чакалнята, която винаги тежко миришеше на тоалетна, и се появи на неосветената алея зад нея. Спря за миг, за да свикнат очите ѝ с мрака, и разбра, че дъждът беше спрял. Чувятърът да фучи в горните клони на боровата горичка, която заслоняваше гарата от най-лошото време. Беше странен звук, но не плашещ. Тя прекоси пътя, напипа резето на вратата, отвори я, влезе в градината и тръгна нагоре по стръмната пътека, която минаваше през стъпала и тераси. Горе къщата изплува в тъмното пред нея. Скритите зад пердетата прозорци светнаха приятелски. Украсеният фенер, който висеше пред входната врата, беше включен и в светлината му тя видя чужда кола, паркирана на чакъла. Несъмнено леля Луиза беше дошла на чай.

Голям черен роувър. Спрял там, той изглеждаше доста невинен, безопасен, солиден и зависим. Но всеки, попаднал на тесните улички и алеи на Западен Пенуиз имаше сериозна причина да е нащрек при появяването му, защото имаше мощен мотор, а леля Луиза, въпреки че беше добра гражданка, редовно посещаваща богослуженията, и опора на голф клуба, претърпяваше някаква промяна на личността в момента, в който сядаше зад волана. Тя профучаваше покрай ъглите без видимост с петдесет мили в час и абсолютно сигурна, че щом ръката ѝ не слиза от клаксона, буквата на закона е на нейна страна. Поради това, ако бронята ѝ закачеше чужд калник, или връхлиташе върху кокошка, тя нито за миг не допускаше, че вината може и да е нейна, а упреците и обвиненията ѝ бяха толкова мощни, че на засегнатите не им достигаше кураж да се изправят пред нея. Те се измъкваха от сблъсъка, без да посмеят дори да предявят иск за щетите или компенсация за мъртвото пиле.

Джудит в момента не искаше да се срещне с леля Луиза. Затова не влезе през главната врата, а заобиколи отзад през двора и съдо-

миялната и после в кухнята. Тук намери Джес, седнала на излъсканата маса с моливите си и книжката си за оцветяване, и Филип, в следобедната ѝ униформа от зелена рокля и муселинена престилка, действаща върху куп дрехи за гладене.

След студа и влагата навън кухнята беше блажено топла. Всъщност тя беше най-топлото помещение в цялата къща, защото огънят в черно боядисаната с медни дръжки корнуелска кухненска печка практически никога не угасваше. Сега тя гореше тихо, като караше чайника на нея да подсвирва. Срещу печката имаше кухненски бюфет с подредени разнородни чинии за месо, за зеленчуци, супник и откъм печката се намираще плетеният стол на Филип, на който се отпускате, когато ѝ останеше минутка да даде на краката си отпих, което не се случваше често. Стаята приятно миришеше на затоплено от гладенето бельо, а над тях висеше опънато от макара въже, на което съхнеше пране.

Филип вдигна очи.

– Здравей, мила! Какво правиш, защо се промъкваш от задния вход?

Тя се усмихна, като показа не съвсем здравите си зъби. Беше плоскогръдо и костеливо момиче с бледа кожа и права провиснала коса, но имаше най-приятния характер от всички, които Джудит познаваше.

– Видях колата на леля Луиза.

– Това не е причина. Празненството беше хубаво, нали?

– Да. – Тя порови в джоба на палтото си. – Заповядай, Джес – каза тя и ѝ подаде плика със сладкишите.

Джес го погледна.

– Какво има вътре?

Беше красиво дете, пълничко и сребристорусо, но с все още ужасно бебешко поведение и Джудит непрекъснато се отчайваше от нея.

– Бонбони, разбира се.

– Обичам плодови дъвки.

– Ами добре, погледни дали няма някоя.

Тя съблече палтото си, смъкна плетената си шапка и ги метна на един стол. Филип не каза: „Закачи ги“. Понякога се случваше тя да ги закачи вместо нея.

– Не знаех, че леля Луиза ще идва на чай.

– Ами тя се обади по телефона към два часа.
– За какво си говорят?
– Много си любопитна.
– Предполагам, че за мен.
– За теб и онова училище, за адвокати и такси, за кратките междусрочни ваканции и за телефонни разговори. Като казах телефонни разговори, леля ти Биди се обади тази сутрин. Говори с майка ти повече от десет минути.

Джудит наостри уши.

– Леля Биди? – Тя бе единствената сестра на майка ѝ и любимка на Джудит. – Какво иска?

– Ама да не очакваш, че съм подслушвала? Ще трябва да попиташ майка си. – Тя навлажни ютията и започна да закопчава до горе най-хубавата блуза на майка ѝ. – Най-добре да проучиш сама. Оставих чаша и за теб, а има и кифли и лимонов кейк, ако си гладна.

– Умирам от глад.

– Както обикновено. Не ви ли нахраниха на празненството?

– Нахраниха ни. С шафранови кифли. Но още съм гладна.

– Тръгвай тогава, иначе майка ти ще започне да се чуди.

– На какво?

Но Филис каза само:

– Върви да си смениш обувките, а първо си измий ръцете.

Тя така и направи. Изми ръцете си в умивалника, като използва червения калифорнийски сапун на Филис, после неохотно напусна уютната обстановка на кухнята и прекоси хола. Иззад всекидневната се чуваше тих говор на женски гласове. Тя отвори вратата, но тихо, така че за момент двете жени не разбраха за присъствието ѝ.

Те – майка ѝ и нейната зълва Луиза Форестър – седяха от двете страни на камината със сгъваема масичка помежду им. Върху нея имаше бродирана ленена покривка, части от най-хубавия им порцеланов сервиз, както и чинии със сандвичи, студен лимонов кейк, топли кифлички, намазани с крем и конфитюр от ягоди, и два вида бисквити – маслени и шоколадови.

Бяха се устроили много удобно. Каdifените пердета бяха изцяло затворени, запалените въглени проблясваха зад решетката на камината. Стаята не беше нито голяма, нито внушителна и понеже Ривървю беше наето като мебелирано жилище, не беше и кой знае колко добре обзаведено. Избелял кретон красеше фотьойлите, пер-

сийски килим покриваше пода, а леките масички и книжни шкафове бяха по-скоро функционални, отколкото декоративни. Но въпреки това при меката светлина на лампата стаята изглеждаше по женски уютна и хубава, защото Моли беше си донесла от Цейлон избрани от нея дреболийки и те, подредени в стаята, допринасяха много за смекчаване на безличието ѝ. Украшения от нефрит и слонова кост, червена лакирана кутия за цигари, синьо-бяла саксия, засадена със зюмбюли, семейни снимки в сребърни рамки.

– ...Имаш още толкова много работа – казваше Луиза. – Ако мога да ти помогна... – Тя се наведе напред, за да остави празната си чаша и чинийка на масата и при това вдигна очи и видя Джудит, застанала до отворената врата. – Я виж кой е тук!...

Моли се обърна.

– Джудит! Помислих, че си изпуснала влака.

– Не съм, просто си говорихме с Филис. – Тя затвори вратата и прекоси стаята. – Здравей, лельо Луиза. – Тя спря, за да целуне предложената ѝ буза. Леля Луиза прие целувката, но не направи опит да отвърне със същото.

Тя не беше от тези, които си показваха чувствата. Пред тях седеше добре сложена жена в началото на петдесетте ѝ години, с изненадващо фини и изящни крака с дълги и тесни ходила, пъхнати в излъскани до кестеняв блясък туристически обувки. Носеше палто и пола от туид и късо подстриганата ѝ сива коса беше накъдрена с маша и твърдо контролирана с една невидима мрежа. Гласът ѝ беше дълбок и дрезгав от пушенето и дори когато се преобличаше за вечеря в по-женствени тоалети – рокли от кадифе и бродирани жакети за бридж – в нея имаше нещо объркващо мъжествено, сякаш мъж на шега или за маскен бал е навлякъл дрехи на жена си и докарва събраната компания до неудържимо шумно веселие.

Хубава жена, но не красавица. И ако се вярва на старите червеникавокафяви снимки, никога не е била, дори на млади години. Наистина, когато беше на двадесет и три години, още несгодена и никой не говореше за нея, родителите ѝ бяха принудени да я отпратят в Индия, за да живее при военни роднини в Делхи. Когато настъпваха горещините, цялото домакинство се преместваше на север към прохладните хълмове и Пуна, и тъкмо там Луиза се запозна с Джек Форестър. Той беше майор в Бенгалската стрелкова

част и тъкмо беше прекарал дванадесет месеца в някаква отдалечена планинска крепост, където от време на време ставаха малки схватки с войнолюбиви афганистанци. Той беше в Пуна в отпуска, отчаяно търсещ, след месеци ергенски живот, женска компания. Луиза беше млада, с розови бузи, необвързана и атлетична, и когато я върна да скача на тенис корта, се стори на гладните му и заслепени очи най-желаното същество. Той започна да я преследва с огромна решителност и малко финес – за финес нямаше време – и преди да разбере какво става, се оказа сгоден за нея. Колкото и да е странно, това беше нормална сватба, макар че... или може би поради това..., те нямаха деца. Вместо това те споделяха любовта към живот на открито и всички славни възможности за спорт и игри, които предлагаше Индия. Имаше ловни походи и експедиции в планините, коне за езда и за игра на поло, и всякакви възможности за тенис и голф, в които Луиза превъзходеше всички. Когато Джек най-после се пенсионира и се върнаха в Англия, се установиха в Пенмарън просто заради близостта на игрището за голф и клубът стана техен дом. При лошо време играеха бридж, но в повечето хубави дни ги виждаха на площадката между две дупки. Известна част от времето си прекарваха в бара, където Джек си спечели съмнителната репутация на човек, способен да накара някого да се напие до степен да падне под масата. Той се хвалеше, че има стомах като кофа и всичките му приятели бяха съгласни до една ярка съботна сутрин, когато падна мъртъв на четиринадесетото зелено поле. След това не бяха толкова сигурни.

По време на това тъжно събитие Моли беше в Цейлон и написа писмо с най-дълбоко съчувствие. Тя не можеше да си представи как Луиза ще се справя без Джек. Двамата бяха такива приятели, такива другари. Но когато накрая с Луиза се срещнаха, Моли не откри в нея никаква промяна. Изглеждаше същата, живееше в същата къща, радваше се на същия начин на живот. Всеки ден я виждаше на игрището за голф и понеже имаше превъзходен хендикап и можеше да запрати топката далече колкото всеки мъж, никога не ѝ липсваха мъже партньори.

Сега тя потърси табакерата си, отвори я и пхна турска цигара в цигарето от слонова кост. Запали я със златна запалка, която бе принадлежала на покойния ѝ съпруг.

– Е – каза тя през облак дим, – как мина коледното парти?

– Нормално. Играхме на сър Роджър де Ковърли. Имаше шафранови кифлички. – Джудит погледна масичката. – Но още съм гладна.

– Е, ние оставихме достатъчно и за теб – каза Моли. Джудит дръпна една табуретка и се настани между двете жени. Носът ѝ беше на нивото на лакомствата на Филис. – Искаш ли мляко или чай?

– Мляко, благодаря.

Тя посегна към чиния и кифла и започна внимателно да яде, защото плънката от гъст крем и ягодов конфитюр беше толкова обилна, че при натиск можеше да изтече на пода и да изпоцапа всичко.

– Сбогува ли се с всичките си приятелки?

– Да. И с господин Томас, и с всички други. И на всички дадоха плик със сладкиши, но аз дадох своя на Джес. После слязох надолу по хълма с Хедър...

– Коя е Хедър? – попита леля Луиза.

– Хедър Уорън. Тя ми е много добра приятелка.

– Познаваш го, господин Уорън, бакалина на Пазарния площад – каза Моли.

– О! – Леля Луиза вдигна вежди и придоби хитровато изражение. – Пъргавият испанец. Толкова е хубав! Дори и да не продава любимия ми мармалад, мисля, че трябва да му стана клиент...

Тя явно беше в добро настроение. Джудит реши, че сега е моментът да повдигне въпроса за колелото. „Удряй, докато желязото е горещо“, както казва госпожа Уорън. „Хвани бика за рогата“.

– Всъщност на Хедър ѝ хрумна най-страхотната и хубава идея. Че трябва да си купя велосипед.

– Ве-ло-си-пед?

– Мамо, каза го така, сякаш ти искам спортна състезателна кола или пони. Мисля, че това е наистина добра идея. Уиндиридж не е като тази къща до самата гара и е на мили от автобусната спирка. Ако имам велосипед, ще мога да се прибирам сама, а не да карам леля Луиза да ме вози с колата си. При това – добави тя коварно, – ще може да си продължава с нейния голф.

Леля Луиза прихна да се смее.

– Ама ти наистина си помислила за всичко.

– Ти нямаш нищо против, нали, лельо Луиза?

– Защо да имам? Радвам се да се отърва от теб – което беше нейният начин да бъде забавна.

Моли най-после си върна дар слово.

– Но, Джудит, велосипедът не е ли ужасно скъп?

– Хедър каза, че струва около пет паунда.

– Така си и помислих. Ужасно е скъп. А трябва да купим още толкова много други неща. Дори още не сме започнали с твоята униформа, а списъкът с дрехи на „Сейнт Урсула“ е дълъг цял ярд.

– Мислех, че можеш да ми го подариш за Коледа.

– Но аз вече съм ти купила коледен подарък. За който ме помоли...

– Добре, колелото може да стане подарък за рождения ми ден. Ти ще бъдеш в Коломбо, така че с това ще си спестиш пощенските разноски за изпращането на колета.

– Но с него ще трябва да пътуваш по главните пътища. Може да претърпиш злополука...

Тук се намеси леля Луиза.

– Можеш ли да караш колело?

– Да, разбира се. Никога досега не съм искала да ми купят, защото всъщност не ми е трябвало. Но трябва да се признае, лельо Луиза, че ще бъде много удобно.

– Но, Джудит...

– О, Моли, не ставай толкова заядлива. Какво лошо може да се случи на детето? Ами ако попадне под колелата на автобус, сама ще си е виновна. Ще ти купя велосипед, Джудит, но понеже е толкова скъп, ще мине за подарък за рождения ти ден. Което ще ми спести необходимостта да ти изпращам колет по пощата.

– Наистина ли? – Джудит просто не можеше да повярва, че доводите ѝ са свършили работа, че е продължила да настоява и накрая е получила каквото иска. – Лельо Луиза, ти си бомба!

– Готова съм на всичко, което ще те накара да не ми се мотаеш в краката!

– Тогава кога ще го купим?

– Какво ще кажеш за Бъдни вечер?

Моли промълви:

– О, не – звучеше много разтревожена и Луиза се намръщи.

– Какво толкова има? – попита тя. Според Джудит нямаше причина да се говори толкова нелюбезно, но Луиза често губеше търпение с Моли и се отнасяше към нея по-скоро като към малоумна, отколкото като към родственца. – Измисли ли други въпроси?

– Не... Не исках да кажа това. – Бузите ѝ леко порозовяха. – Просто няма да сме тук. Още не съм ти казала, Луиза, но исках Джудит да научи първа. – Тя се обърна към дъщеря си. – Обади ми се леля Биди.

– Знам, Филип ми каза.

– Тя иска да отидем и да прекараме Коледа и Нова година с тях в Плимут. Ти, аз и Джес.

Устата на Джудит беше пълна с кифла. За миг помисли, че ще се задави, но успя да преглътне, преди да се случи нещо ужасно.

Коледа с леля Биди!

– А ти какво ѝ каза?

– Че ще отидем.

Което беше толкова невероятно вълнуващо, че всички други мисли, дори новото колело излетяха от главата ѝ.

– Кога тръгваме?

– Мислех да е един ден преди Бъдни вечер. Тогава влаковете още няма да са толкова претъпкани. Тя ще ни посрещне в Плимут. Каза, че съжالياва, че го прави толкова късно, поканата, искам да кажа, но просто идеята ѝ е хрумнала внезапно. И си е помислила, че за известно време това ще бъде последната ни Коледа и затова би било добре да я прекараме заедно.

Ако леля Луиза не беше тук, Джудит щеше да се разскача, да размахва ръце и да танцува из стаята. Но изглеждаше доста грубо да е толкова въодушевена, когато леля Луиза не беше поканена. Като съдържаеше възбудата си, тя се обърна към леля си.

– В такъв случай, лельо Луиза, може би ще се наложи да купим колелото след Коледа?

– Май ще ни се наложи, нали? Всъщност аз също мислех да ви поканя да прекарате Коледа с мен, но сега, изглежда, Биди ми е спестила главоболията.

– О, Луиза, съжالياвам. Сега се чувствам като че ли съм те разочаровала.

– Глупости. За всички ни е по-добре да променим нещо. Там ли ще бъде момчето на Биди?

– Нед ли? Той отива на ски в Зермат с някои от групата си в Дартмут.

Леля Луиза вдигна неодобрително вежди при такова скъпо и екстравагантно скитосване. Но пък Биди винаги ужасно бе гле-

зила единственото си дете и не можеше да му откаже никакво удоволствие.

– Жалко – беше единственото, което каза. – Щеше да прави компания на Джудит.

– Лельо Луиза, Нед е на шестнадесет години! Той въобще не би ми обърнал внимание. Очаквам, че там ще се забавлявам много по-добре без него...

– Може би си права. А като познавам Биди, май че прекрасно ще си прекарате в спомени за доброто старо време. Не съм я виждала от години. Кога беше при теб за последен път, Моли?

– В началото на миналото лято. Спомни си. Тогава беше дошла онази приятна топла вълна...

– Не беше ли тогава, когато тя дойде да вечеря у нас с онзи екстравагантен плажен костюм?

– Да, тогава беше.

– И я намерих във вашата градина да се пече на слънце в бански от две части с телесен цвят. Все едно, че беше гола.

– Тя винаги е била в крак с модата! – Моли се почувства задължена да защити лекомислената си сестра, макар и вяло. – Предполагам, че не след дълго всички ще носим подобни костюми.

– Да пази Господ!

– Какво ще правиш на Коледа, Луиза? Надявам се, че няма да се чувстваш изоставена.

– Не, за Бога. По-скоро ще се наслаждавам на възможността да бъда сама. Може би ще поканя Били Фосет за едно питие, а после ще слезем в клуба за обяд. Там винаги организират всичко съвсем добре. – Джудит си представи картината с всички голфъри в голф панталони и здрави обувки, подръпващи сухи бисквитки и нахлузвайки хартиени шапки. – А после може би ще изиграем един-два робера бридж.

Моли смръщи вежди.

– Били Фосет? Не мисля, че го познавам.

– Не би могла да го познаваш. Той е стар приятел от дните в Куета. Сега е пенсионер и реши, че може да провери как е в Корнуол и нае едно от новите бунгала, които построиха на моята улица. Каня се да го запозная с всички наоколо. Трябва да се срещнеш с него, преди да заминеш. Пък е и страстен голфър, така че го предложих за клуба.

– Много хубаво за теб, Луиза.

– Какво е много хубаво?

– Ами... да имаш стар приятел, който идва да живее наблизко. Пък и играч на голф. Не че някога са ти липсвали партньори.

Но Луиза нямаше да се остави просто така. Тя играеше голф само с най-добрите.

– Зависи – каза тя енергично, като загаси цигарата си, – какъв му е хендикапът. – Тя погледна часовника си. – Боже, наистина ли е толкова късно? Трябваше вече да съм на път. – Тя грабна чантата си и стана от стола, Моли и Джудит станаха също. – Кажете на Филип, че чаят беше великолепен. Това момиче ще ти липсва. Дали вече си е намерила друга работа?

– Не мисля, че е търсила особено старателно.

– Тя е съкровище за някой късметлия. Не, не звъни да дойде. Джудит ще ме изпрати. И ако не се видим преди Коледа, Моли, пожелавам ти страхотно прекарване. Звъни ми, когато се върнеш. Кажи ми кога искаш да пренесем нещата на Джудит в Уинтърдж. Джудит, ще купим колелото в началото на великденската ваканция. И без това преди нея няма да ти трябва.